

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

Затверджено
Рішення вченої ради
НУОЗ України імені П. Л. Шупика
Протокол 16 жовтня 2024 № 8

Голова вченої ради
чл.-кор. НАМН України, професор

Олександр ТОЛСТАНОВ

НАУКОВА ПРОГРАМА

за науковою спеціальністю 14.03.02 – патологічна анатомія
галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»
спеціальності І 2 «Медицина» / 0912 Medicine

підготовки здобувачів ступеня доктора наук

Київ 2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
наукової програми 14.03.02 – патологічна анатомія

Перший проректор

Юрій ВДОВИЧЕНКО

Проректор з наукової роботи

 Наталія САВИЧУК

Гарант освітньої програми

 Олена ДЯДИК

Завідувач відділу аспірантури та
докторантури

 Наталія СЕРЬОГІНА

ПЕРЕДМОВА

1. Розроблено проєктною групою Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь	Вчене звання	Посада, повна назва установи
Голова проєктної групи, гарант освітньо-наукової програми			
Дядик Олена Олександрівна	доктор медичних наук, 14.03.02 – патологічна анатомія	професор	Завідувач кафедри морфології, клінічної патології та судової медицини НУОЗ України імені П. Л. Шупика
Члени проєктної групи			
Іркін Ігор Васильович	доктор медичних наук, 14.03.02 – патологічна анатомія	професор	професор кафедри морфології, клінічної патології та судової медицини НУОЗ України імені П. Л. Шупика
Заріцька Валентина Іванівна	кандидат медичних наук, 14.03.02 – патологічна анатомія	доцент	доцент кафедри морфології, клінічної патології та судової медицини НУОЗ України імені П. Л. Шупика
Савичук Наталія Олегівна	доктор медичних наук	професор	Проректор з наукової роботи НУОЗ України імені П. Л. Шупика
Серьогіна Наталія Олексіївна	кандидат юридичних наук	доцент	Завідувач відділу аспірантури та докторантури НУОЗ України імені П. Л. Шупика

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів

1. Роша Лариса Григорівна, доктор медичних наук, професор керівник Центру патологічної анатомії та цитоморфології Державного управління справами Клінічної лікарні «Феофанія»;

2. Мирошніченко Михайло Сергійович, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри загальної та клінічної патофізіології імені Д. О. Альперна Харківського національного медичного університету.

2. Затверджено Вченою радою Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика (протокол від 16 жовтня 2024р. № 7) з урахуванням пропозицій громадського обговорення та стейкхолдерів.

Дія наукової програми поширюється на зміст і організацію підготовки здобувачів наукового ступеня доктор наук, які поступили на навчання в 2023 році та наступні роки).

3. Уведено в новій редакції вперше.

Зміни до наукової програми надаються у встановленому порядку до відділу аспірантури та докторантури, що їх розглядає та представляє на вченій раді НУОЗ України імені П. Л. Шупика. Після затвердження вченою радою наказом ректора нова редакція наукової програми вводиться в дію.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Наукова спеціальність 14.03.02 «Патологічна анатомія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу	Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика
Рівень та ступінь вищої освіти	8 рівень Національної рамки кваліфікацій
Галузь знань, спеціальність	I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», I 2 «Медицина» / 0912 Medicine
Присуджується науковий ступінь	доктор медичних наук за спеціальністю 14.03.02 – патологічна анатомія
Передумови	Наявність ступеня доктор філософії (кандидат медичних наук), наукових здобутків та опублікованих праць з обраної спеціальності і наявність наукових результатів, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей
Форми здобуття освіти	очна (денна, поза докторантурою)
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nuozu.edu.ua/nv/vo/aspirantura-ta-doktorantura
2 - Мета освітньої програми	
<p>Мета наукової програми полягає у комплексній підготовці здобувачів ступеня доктора наук як інтелектуального капіталу країни, які здатні:</p> <p>до створення інноваційних теорій і технологій, що мають світоглядне й соціально-економічне значення в науковій спеціальності 14.03.02 «Патологічна анатомія» галузі знань I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», спеціальності I 2 «Медицина» / 0912 Medicine і передбачають їх подальший трансфер у світовий академічний простір, в освітньо-науковий процес закладів вищої освіти України та зарубіжних країн-партнерів;</p> <p>– представити у дисертації (монографії, науковій доповіді за сукупністю статей) узагальнення проведених самостійно оригінальних досліджень з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми в науковій спеціальності 14.03.02 «Патологічна анатомія» галузі знань I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», спеціальності I 2 «Медицина» / 0912 Medicine, мають загальнонаціональне або світове значення</p>	
3 – Нормативні підстави підготовки у докторантурі	
СТ. 1 Закону України Про наукову і науково-технічну	докторант - вчений, який проходить підготовку в докторантурі наукової установи

діяльність ВІД 26.11.2015 № 848-VIII	(закладу вищої освіти) для здобуття наукового ступеня доктора наук
п. 9 постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 № 283	Підготовка в докторантурі передбачає виконання особою відповідної наукової програми закладу вищої освіти за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою наукової програми докторантури є підготовка та публікація наукових статей
4 – Опис рівня доктора наук Національної рамки кваліфікацій	
Знання	Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності
Уміння / навички	спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики
	започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності
	критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей
Комунікація	Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому
	Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях
Відповідальність і автономія	Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових

	контекстах професійної та наукової діяльності
	Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
5 – Напрямки наукових досліджень	
<p>Формула спеціальності відповідно до паспорту спеціальності, затвердженого Постановою президії ВАК України від 09.01.2002 № 18-09/1</p>	<p>Патологічна анатомія на сучасному етапі займається вирішенням проблем теорії (загальна та спеціальна патологія людини) та практики (діагноз, ефективність лікування, прогноз захворювання, ятрогенії та ін..) медицини. Об'єктом її уваги являються клітини, тканини та органи, досліджувані прижиттєво (біопсійний та операційний матеріал) та постмортально (аутопсійний матеріал). Методичні засоби, що використовуються в сучасних патологоанатомічних дослідженнях, темно польова, фазово-контрастна, поляризаційна, люмінесцентна та електронна мікроскопія, гістохімія, імуногістохімія, морфометрія, математичний аналіз та ін. визначають значимість вирішення наукових та технічних проблем даної спеціальності для народного господарства та полягає в удосконаленні діагностичних процедур, створенні теоретичної та практичної бази для розробки нових засобів профілактики та терапії хвороб</p>
<p>Напрямки досліджень</p>	<p>Розпізнавання та характеристика етіологічних факторів, що визначають виникнення та розвиток конкретних захворювань (нозологічних форм), на основі прижиттєвих та постмортальних морфологічних досліджень при використанні сучасних технічних можливостей патологічної анатомії.</p> <p>Прижиттєва діагностика та прогностична оцінка хвороб на основі досліджень біопсійних та операційних матеріалів, науковий аналіз патологічного процесу, що лежить в основ захворювання.</p>

	<p>Дослідження патогенетичних механізмів розвитку захворювання в цілому та окремих їх проявів (симптоми, синдроми), створення основ патогенетичної терапії.</p> <p>Дослідження морфо- та танатогенезу захворювань, особливо органних та тканинних систем, до становлення основного захворювання (поліорганність патології) та його наслідку.</p> <p>Створення класифікації хвороб з їх симптомами та синдромами, що визначаються специфікою етіологічних факторів.</p>
6 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Відповідає кадровим вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 №1187).</p> <p>Всі науково-педагогічні працівники, які залучені до реалізації наукової програми мають кваліфікацію відповідну до спеціальності, науковий ступінь або вчене звання, підтверджений рівень наукової і професійної активності. Переважна більшість науково-педагогічних працівників є штатними працівниками НУОЗ України імені П. Л. Шупика, працівники клінічних кафедр є практикуючими фахівцями.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Відповідає технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 №1187).</p>

	<p>Наявність соціально-побутової інфраструктури: гуртожитків, бібліотеки, у тому числі читального залу, пунктів харчування, актової зали.</p> <p>НУОЗ України імені П. Л. Шупика має розвинену соціально-побутову інфраструктуру: наукова бібліотека, читальні зали, пункти громадського харчування, актові зали, медичний пункт. Здобувачі забезпечені гуртожитком.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Відповідає технологічним вимогам щодо інформаційного та навчально-методичного забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 №1187).</p> <p>Належне навчально-методичне забезпечення (комплекси) навчальних дисциплін, які містять методичні розробки до семінарських, практичних занять, методичні вказівки до самостійної роботи студентів, індивідуальні завдання практичної спрямованості; методичні матеріали для проходження практик, завдання для контролю знань (екзаменаційні білети, тестові завдання, підсумкові, комплексні контрольні роботи); сучасні інформаційні джерела та комп'ютерна техніка; власні Web-сторінки кафедр, які відповідають за підготовку магістрів; інтернет-зв'язок; бібліотека з сучасною навчальною літературою, науковими, довідниковими та фаховими періодичними виданнями.</p> <p>Офіційний веб-сайт https://nuozu.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому на навчання, контакти тощо. Фонд наукової бібліотеки містить близько 111000</p>

	примірників літератури. Читальний зал має 29 комп'ютерів і забезпечений доступом до мережі Інтернет.
--	--

2. ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН НАУКОВОЇ РОБОТИ

Докторанти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи (Додаток 1), в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в докторантурі.

Індивідуальний план наукової роботи погоджується здобувачем з його науковим консультантом та затверджується вченою радою НУОЗ України імені П. Л. Шупика протягом двох місяців з дня зарахування.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Невиконання індивідуального плану наукової роботи або порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою НУОЗ України імені П. Л. Шупика рішення про відрахування докторанта.

Підготовка в докторантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації після проведення попередньої експертизи дисертації. Здобувачі мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту дисертації
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора наук	Докторська дисертація - кваліфікаційна наукова праця, підготовлена на здобуття наукового ступеня доктора наук обсягом основного тексту не менше 10 авторських аркушів на правах рукопису або обсягом основного тексту не менше трьох авторських аркушів у вигляді наукової доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, яка містить нові науково обґрунтовані результати

4. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

У Національному університеті охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;

- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації процесу наукового дослідження;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками університету та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату та ін.

Гарант наукової програми

Завідувач кафедри морфології,
клінічної патології та судової медицини,
д.мед.н., проф.

Олена ДЯДИК

Додаток 1

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з наукової роботи

професор _____ Н. О. Савичук

« ____ » _____ 202 ____

**ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
НАУКОВОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА НАУКОВОГО СТУПЕНЯ
ДОКТОРА НАУК**

Прізвище, ім'я, по-батькові (в називному відмінку)	
Тема дисертаційного дослідження	
Форма здобуття освіти	очна денна, поза докторантурою (обрати необхідне)
Фінансування	за державним замовленням, за кошти фізичних / юридичних осіб(обрати необхідне)
Наказ про зарахування до докторантури	від _____ № _____
Договір про навчання	№ від « ____ » _____ 202 ____
Галузь знань:	I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»
Спеціальність:	спеціальності I 2 «Медицина» / 0912 Medicine
Наукова спеціальність	14.01.03 – хірургія
Науковий консультант	
призначено рішенням вченої ради НУОЗ України імені П. Л. Шупика від _____ (протокол № _____)	
Індивідуальний план наукової роботи ухвалений та рекомендований для подальшого розгляду на засіданнях:	
Кафедра	
Факультет/навчально-науковий інститут	від _____ № _____
Індивідуальний план наукової роботи затверджений на засіданні вченої ради НУОЗ України імені П. Л. Шупика	від _____, протокол № _____
Запланований термін навчання:	Початок: _____ Закінчення: _____
Переривання навчання	
Відрахований(на) з навчання	
Адреса, контактний номер телефону, e-mail	

Обґрунтування вибору теми дисертаційної роботи доктора філософії

Актуальність

Мета

Завдання

Об'єкт та методи дослідження

Предмет дослідження:

Методи дослідження

Очікувана наукова новизна та практичне значення

Очікування впровадження результатів дослідження

Докторант _____ Науковий консультант _____
«___» _____ 20__ р. «___» _____ 20__ р.

**Календарний план та моніторинг виконання індивідуального плану
наукової роботи здобувача**

Робочий план 1-го року навчання

Назва роботи	Зміст плану наукової роботи по дисертації / Обсяг та короткий зміст роботи	Публікації, оприлюднення результатів досліджень
1.Робота над дисертацією	1.Теоретична робота	
	2.Експериментальна робота	
	3.Оформлення дисертації	
2.Навчально-методична та педагогічна робота		

Докторант _____ Науковий консультант _____
«__» _____ 20__ р. «__» _____ 20__ р. № _____

Робочий план 2-го року навчання

Назва роботи	Зміст плану наукової роботи по дисертації / Обсяг та короткий зміст роботи	Публікації, оприлюднення результатів досліджень
1.Робота над дисертацією	1.Теоретична робота	
	2.Експериментальна робота	
	3.Оформлення дисертації	
2.Навчально-методична та педагогічна робота		

Висновок наукового консультанта

Докторант _____ Науковий консультант _____
 «__» _____ 20__ р. «__» _____ 20__ р.

Висновок про наукову новизну та практичне значення дисертації: фахову експертизу проведено на кафедрі _____ Дата _____
 (додається)

**ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ВИКОНАННЯ
ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПЛАНУ НАКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ**

За період навчання з “ ___ ” _____ 202__ р. По “ ___ ” _____ 202__ р.

Докторант _____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

повністю (не повністю) виконав індивідуальний план наукової роботи.
(потрібне підкреслити)

I. Виконання наукової складової підготовки доктора наук:

Тема дисертаційної роботи доктора наук:

Дисертація захищена у спецраді _____ “ ___ ” _____ 20__ р.
(вказати шифр спецради)

Публікація статей та апробація результатів наукових досліджень

Кількість статей у наукових, зокрема електронних, фахових виданнях України, перелік яких затверджується МОН	
Кількість статей в рецензованих фахових виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз Scopus чи Web of Science Core Collection або інших баз	
Кількість статей у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу	
Кількість статей у інших наукових виданнях	
Кількість монографій	
Кількість конференцій, в яких брав участь аспірант	
Кількість опублікованих тез	
Кількість впроваджень одержаних результатів та підтверджувальних документів	
Кількість охоронних документів	
Інформація про стажування	
Інформація про участь в програмах мобільності	